Nederhorst den Berg
Historische Kring

december 2012, nummer 83

jaargang 22

opgericht januari 1988

Inhoud

Van de redactie		2
Mededelingen en Berichten		3
Van de kaart. De Brug en Reevaart	*Ruud Verkaik*	9
Uit de oude krant	*Theo van der Zee*	11
Herinneringen aan Overmeer (3)	*Jan Schapers*	12
Met ons gaat alles goed	*Ruud Verkaik*	18
Nagekomen bericht van TVE	*TVE*	20
Stilhorn, verdwenen buiten op een vooruitstekende landtong waar de stilte verdwenen is	*Gerard Baar*	21
Een gouden ring rond de Hinderdam (17e-19e eeuw). De buitenplaats Damsigt	*Els N.G. van Damme*	27

Foto omslag
Brug en Reevaart 1905.

Van de redactie

Het thema van dit jaar (2012) is: **DE BUITENPLAATSEN**, we zullen dat op onze eigen manier invullen.
Mevrouw Els van Damme gaat weer buiten de grenzen, dat helpt misschien om aan geven dat geschiedenis niet plaatsgebonden is. Ze beschrijft het buiten 'Damsicht' dat tegen 'Overdam' aanlag op de plek waar nu nog een boerderij staat halverwege richting Zwaanwijck vanaf de Hinderdam gezien.
Gerard Baar zoekt vanuit het verleden zijn weg terug naar het dorp, waar hij door een speling van het lot, door van alle kanten komende voorouders, uiteindelijk geboren is. Misschien is dat een aansporing voor de grote stroom nieuwe Bergers die vanaf de zeventiger jaren het dorp binnengekomen zijn.
Ruud Verkaik draagt voor de er al wonende en de nieuwe Bergers al jaren het verleden aan met inzichtelijke informatie over van alles wat wel of niet meer terug te vinden is in het straatbeeld.
Jan Schapers sluit in dit nummer zijn trilogie af over het Overmeer waarin hij opgroeide.
Verder zijn we aan het nadenken hoe en in welke vorm de toekomst van het blad gewaarborgd kan worden. Nieuw bloed lijkt ons daarbij onontbeerlijk. We zijn benieuwd of er geïnspireerde mensen op ons afkomen, want die hebben vaak een verfrissende kijk op het geheel. Zelf denken we aan een gedrukte uitgave van de Werinon, die dan drie keer per jaar zal verschijnen. Wie ideeën heeft of er een uitdaging in ziet mee te werken, is van harte welkom.
Met de huidige computertechnieken kan er heel wat in korte tijd tot stand komen. Ons nieuwe onderkomen biedt een keur aan mogelijkheden. Één ding blijft buiten kijf, zonder het hanteren van de pen wordt er geen blad volgeschreven. Geniet van hetgeen u geboden wordt, besef echter dat er ineens een kink in de kabel kan komen als er geen opvolging is.
Ergens in het Groene Hart staat op de gevel van een boerderij, vlakbij het windveer, het volgende: **'Het verleden begint nu'**. Deze woorden zijn optimistischer dan de spreuk op de gevel van een boerderij in Rietveld (bij Woerden), die zó zwaar is dat hij er bijna afduvelt. In het voorbijgaan valt te lezen **'Iedere morgen andere zorgen'**. Je moet er toch niet aan denken om altijd met zo'n gevoel de dag te beginnen!
Goede jaarwisseling.

MEDEDELINGEN EN BERICHTEN

PROGRAMMA 2013

8 februari

Jaarvergadering met lezing: Willibrord en het raadselachtig randschrift, door dhr. G. den Burger.

Op 8 februari 2013 staat er iets opzienbarends te gebeuren voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van Nederhorst den Berg. De heer Den Burger komt een lezing houden over de van demonen en duivels vergeven vroege middeleeuwen, toegespitst op de ontwikkeling van het toenmalige noordelijk deel van Nederland. Werinon behoorde daartoe en heeft een veel grotere rol gespeeld in de kerstening en ontginning van het grote gebied dan tot nu toe is aangenomen. De tekst op de omlijsting van de deur aan de noordkant van de Willibrordkerk zal als een rode draad door zijn verhaal lopen. De betekenis daarvan, waarover zelfs de dichter Bilderdijk zich een paar eeuwen geleden het hoofd gebroken heeft, toont onomstotelijk aan dat het kerkje op de heuvel het bestuurscentrum van half Nederland is geweest. Noteert u het vast in uw agenda, het zal de moeite waard zijn.

8 maart

Boerderijen in het Groene Hart door dhr. P. den Hertog.

Oktober/november

Petersburg/Tsaar Peter de Grote door dhr. prof. E. Waegemans.

De lezingen worden gehouden in de Bergplaats, Kerkstraat 7 in Nederhorst den Berg en beginnen om 20.00 uur.
Meer informatie over de activiteiten is t.z.t. te lezen in 'de Brug', de regionale bladen en op de site: www.historischekring.nl

LANG GEWACHT, TOCH GEKREGEN

De opening op 15 oktober j.l. van het Sociaal-Cultureel Centrum (SCC) Nederhorst den Berg aan de Blijklaan, waar de HKN zoals u inmiddels weet haar domicilie op de bovenverdieping heeft, was een druk bezochte gebeurtenis. Het weer zat enorm mee en de op dezelfde dag uitgezette kunstroute droeg bij aan een komen en gaan van belangstellenden, waarvan wij ook een graantje meepikten. De deelnemers en bezoekers kunnen terugkijken op een gezellige, sfeervolle dag, die voor herhaling vatbaar is. Er zit

veel onvermoed talent onder de inwoners van Nederhorst den Berg dat massaal naar voren gehaald is door initiatiefneemster Lily Ruizendaal. Wij wachten gespannen op aankomend schrijverstalent!

HULP GEZOCHT!
Mevrouw Gerda van Baars zoekt iemand die haar wil komen helpen bij het realiseren van een index met alle namen en begrippen die in de uitgegeven Werinons voorkomen. Ze is er al een hele tijd in haar eentje mee bezig.
Indien u interesse hebt kunt u haar bereiken onder het telefoonnummer 0294-254190. Ze woont op Dammerweg 5 in de gemeente Weesp.

KOPIJ
Kopij voor het volgend nummer van Werinon **vóór 15 januari 2013** inleveren bij de redactie of per e-mail naar werinon@historischekring.nl
Let op! Via de mail: Uw artikel s.v.p. aanleveren als een bijlage in 'word' (platte tekst). In een andere bijlage de foto's (jpg 300dpi) en overig beeldmateriaal meezenden (dus twee of meer bijlagen svp). U kunt de foto's e.d. ook afleveren bij de redactie.

DE EXCURSIE NAAR KOOG/ZAANDIJK
Op zondag 30 september was het zover. Elsbeth van Beusekom, een geboren Bergse maar al jaren woonachtig in Zaandijk, had voor de HKN bij de Historische Kring Zaandijk een rondleiding geregeld. Er hadden zich 16 leden opgegeven voor de wandeling, die onze begeleider (Jan Duyvis) gekscherend de tocht van de dood naar het leven noemde. Dit vanwege een molen, die precies op de grens tussen de twee dorpen staat en 'De Dood' heet. De ene gids bleek bij iedere bezichtiging wat langer van stof dan de andere, met als gevolg dat de groepjes niet gelijktijdig bij het voetveer aankwamen. Dat bootje brengt toeristen naar de overkant zodat ze over de Zaanse Schans hun weg kunnen vervolgen. Een gedeelte heeft dus de andere kant niet gehaald. Geen man overboord, want we hadden met zijn allen al heel veel in ons op moeten nemen. Eerst in het cacaomuseum waar zoveel tentoongesteld is dat het je gaat duizelen. Alleen al het bekijken van wat er zoal gevonden is tussen de uit alle hoeken van de tropen aangevoerde cacaobonen hield de geest een poosje bezig. Een filmpje, vertoond door een vrijwilliger die 46 jaar bij cacaofabriek 'de Zaan' gewerkt had, gaf een indruk hoe die bonen eindigden in chocolade of cacaopoeder.

Een fraai staaltje van geavanceerde techniek, dat over de hele wereld zijn weg vindt.

Zo komen we terecht op de geschiedenis van de Zaanstreek, waar zich vanaf het begin van de 17e eeuw het grootste industriegebied ter wereld ontwikkelde.
Geholpen door de altijd aanwezige wind draaiden daar wel 1000 molens, die allerlei, uit alle windstreken over het water aangevoerde goederen voor consumptie of gebruik gereed maakten.

De uitvinder van de houtzaagmolen, molenbouwer Cornelis Cornelisz. van Uitgeest, kan als de geestelijke vader van de immense bedrijvigheid en handel in dit gebied beschouwd worden. Wij kwamen ogen tekort bij het bezichtigen van de rijkdom aan cultuur die deze vinding met zich meegebracht heeft. Voor ons was het sluitstuk het Molenmuseum in Koog aan de Zaan. Ik heb mij door een enthousiaste oud-molenrestaurateur de werking laten uitleggen van een papiermolen die daar natuurgetrouw in miniatuur stond opgesteld. Het proces begon met witte vodden en eindigde in geschept papier. De spil van het uiteindelijke product was de schepper, die precies op tijd het met lijm aangevulde mengsel op een raamwerk uit moest spreiden. Hij bepaalde de kwaliteit. Volgens de verteller was een van die vakmensen voor flink wat geld door Tsaar Peter de Grote rond 1700 voor een paar jaar naar Rusland gehaald. Zijn vrouw kreeg keurig het aangeboden hoge salaris thuisbezorgd via een zaakgelastigde. De Tsaar maakte gretig gebruik van vaklui en geleerden uit de Republiek. Met een laatste blik vanaf de brug over de Zaan op de Zaanse Schans lieten we een stukje Nederland achter ons waar mensen vanuit de hele wereld naar komen kijken.

EEN GEMISTE KANS

In de speciale uitgave over de buitenplaatsen in de regio van Tussen Vecht en Eem wordt een ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het Oudheidkundig Genootschap Niftarlake opnieuw uitgegeven Vechtgids besproken. Ruim 30 jaar geleden verscheen de laatste.

Volgens de samenstelsters is dit boekje geactualiseerd, naar onze mening zijn ze bij het hoofdstuk over Nederhorst den Berg in gebreke gebleven. Naast verkeerde benamingen van wegen en fout beschreven locaties, stoort het ons als Historische Kring wel het meest dat Petersburg nog steeds onder Nigtevecht wordt genoemd.

Bij het langslopen van de bezienswaardigheden van dit dorp staat bij de beschrijving van het voormalige buiten Vecht en Gein alleen vermeld dat Petersburg er tegenover lag. Het had een kleine moeite geweest ons in te schakelen om bepaalde zaken even te verifiëren.

SCHENKINGEN

Van L. M. Houtop:
Jubileumuitgave 75 jarig bestaan Goed Wonen.
WBV bulletins 1993 t/m 1999.
Beleidsplan jaren 1990. Uitgave 1993.
50 foto's van de bouw van Overmeer Noord (van dia's).

Grote foto van de Kerkstraat rond 1985 - Familie Snel, Dammerweg.
4 foto's oude verzorgingshuis de Kuijer, 1997 - D. Schmidt.
Boek over 'De familie Portengen' 1535-1989 en zijn boek 'Vechtkrengen' - J. Portengen, Valkenburg (zh).
Tijdschrift 'Grasduinen', wandeling N. d. B. en omgeving - Jan W. Leijenhorst.
Tegeltje van de Warinschool 1882-1957 (75-jarig bestaan) - B. Neijsen.
Foto van Y. Bijvoets, architect van de kerk H. Maria Hemelvaart - Rob Stalenhoef.
Varend Vervoeren 100 jaar Merwedekanaal, K.E. Baars - Hr. Han Hagen.

Berichten van het Streekarchief Gooi en Vecht Historisch te Hilversum:

Genlias stopt per 1 november

De populaire website voor stamboomonderzoek Genlias stopt per 1 november aanstaande.

Er is echter een opvolger, het landelijke platform WieWasWie.nl. Er wordt tot 1 november nog hard gewerkt om ervoor te zorgen dat alle data uit

Genlias in WieWasWie te vinden zijn en dat de functionaliteit minstens gelijkwaardig is aan die van Genlias.
Voor meer informatie over deze overgang, zie:
http://wiewaswieblog.nl/2012/09/van-genlias-naar-wiewaswie/

Vijf eeuwen archief van Muiden nu toegankelijk
Het archief van de gemeente Muiden over de periode 1470-1939 is enkele jaren geleden geïnventariseerd en overgebracht naar het Stads- en Streekarchief te Naarden. Dit archief heeft nu gezelschap gekregen van het nieuwste deel van de geïnventariseerde archieven van de gemeente Muiden. Het betreft de periode 1930-1995 en ook dit deel is nu toegankelijk

Bij de redactie binnengekomen verzoeken:
VERZOEK
De heer Kees Jan Slijkerman zoekt mensen die zich bezighouden met familieonderzoek in bronnen van Nederhorst den Berg uit de 16e en de 17e eeuw. Hij hoopt dat iemand meer weet te vertellen over ene familie Halfboer /Halveboer die hier in die periode haar domicilie had.

VERZOEK
De heer Eelke Halbertsma uit Leeuwarden verzocht ons foto's te plaatsen van zijn tjalk, die tot 1955 als overslagschip bij baggerwerkzaamheden in gebruik is geweest. Hij hoorde van iemand dat het schip ook in Nederhorst den Berg wel eens bij dat soort werk is ingezet. Hij is op zoek naar informatie over de geschiedenis van zijn boot. Op de ene foto is te zien hoe hij hem aantrof in 1972.
Het bedrijf dat het werk hier uitvoerde, heette Klaas Mannes en Wever. Nu vraagt hij zich af of het misschien bij sommige lezers gaat dagen bij het zien van de afbeeldingen. Wellicht is er iemand die deze firma bezig heeft gezien in de Reevaart of op de Vecht en er een foto van genomen heeft.
Een ander kan contact gehad hebben met de uitvoerder of zelfs een paar maanden bij het bedrijf gewerkt hebben. Mocht iemand informatie over Klaas Mannes en Wever in zijn bezit hebben, dan houdt hij zich aanbevolen.
Bij het zien van de gerestaureerde 'De Vier Gebroeders', op de andere foto, moet het hart van menig liefhebber sneller gaan kloppen. We zijn benieuwd, ook al is het al heel lang geleden.

De oude tjalk.

De vier gebroeders, 1978.

Reacties graag naar werinon@historischekring.nl

VAN DE KAART (foto op de omslag)

Ruud Verkaik

EEN VERDWENEN DORPSBEELD

Er zijn maar weinig foto's of ansichtkaarten van een geopende brug die een boot doorlaat. In dit geval gaat het om een ansichtkaart die op 20 juli 1905 verstuurd is naar: De jonge Juffrouw C. Siewertsen in Oude Niedorp. Voor wie het niet weet, de brug lag op de plaats waar nu de muziektent staat, in het verlengde van de Brugstraat.

De brug op de foto is een ijzeren balansbrug die in 1886 door aannemer Vermolen uit Weesp wordt gebouwd voor de prijs van f 9.163,71. De nieuwe brug komt als vervanging van de vroegere houten ophaalbrug. De Stad Utrecht en Jonkvrouwe C.J.A. Warin, Ambachtsvrouwe van Nederhorst den Berg, betalen ieder de helft. Zij ontvangen ook gezamenlijk de tolgelden.

Voor de scheepvaart gelden de volgende tarieven, alle veer-, markt- of volksschuiten, steen- en zandschepen en dergelijke, betalen 5 cent. Schepen en vaartuigen groter dan 18 ellen en 54 duimen betalen het dubbele tarief. Men moet voor een door mechanische kracht voortbewogen voertuig met meer dan twee wielen, voor elk wiel 5 cent betalen. Voor *f* 2,-mag een kudde schapen of varkens naar de overkant, honden-, geiten- en bokkenwagens met twee wielen betalen 2 cent. Inwoners van Nederhorst den Berg zijn vrijgesteld van het betalen van tolgeld.

Stoomboot de 'Residentie' onderhoudt de verbinding Amsterdam-Utrecht en passeert hier de brug. De aanleg- en opstapplaats is aan de Voorstraat ter hoogte van nummer 13. Een vrouw met kind staat op de boenstoep bekenden uit te zwaaien. Het brugwachters huis wordt op dat moment bewoond door tolgaarder van Huisstede, enkele jaren later in 1908 wordt het huis geheel vernieuwd.

De in gebruikname in 1892 van het Merwedekanaal zorgt ervoor dat de Vecht en de Reevaart voor de beroepsscheepvaart van geen betekenis meer is. De inkomsten van de tolgelden dalen terwijl de kosten gelijk blijven of zelfs nog hoger worden. Alleen scheepvaartverkeer dat in ons dorp of omgeving moet zijn maakt nog gebruik van de Reevaart.

Veel recreatiebootjes zijn er niet, althans niet zoals heden, het wordt dan ook steeds stiller in het dorp. De beide eigenaren hebben er geen belang meer bij om er nog geld in te steken, het zo nodige onderhoud blijft dus achterwege. Eind 1952 worden de beweegbare delen van de brug ver-

grendeld, de brug kan niet meer open, twee ijzeren balken worden ter versteviging aangebracht, de ophaalbrug gaat op 'slot' voor het scheepvaartverkeer. Tevens komt er een waarschuwingsbord op te hangen met de volgende tekst: ***Gevaarlijke brug! Overgang op eigen risico!!.***
Deze situatie heeft zo'n twintig jaar geduurd. De aanleg van de dam bij de Brilhoek in 1967, nodig voor de realisatie van de nieuwbouw in de Horn en Kuijerpolder maken de brug overbodig. Twee jaar later op 20 oktober 1969 stelt Burgemeester Baron van Harinxma thoe Slooten de zandzuiger in gebruik voor het dempen van de Reevaart in de kom van het dorp.
Een advertentie in het blad van 3 augustus 1967 van onze plaatselijke rijwielhandelaar en tevens benzinepomphouder H. van Huisstede (Manus) "Weg met de Dam maar herstel vlug, onze oude vertrouwde brug" mag niet baten. De brug en het brugwachtershuis wacht geen ander lot dan slopen.

Kortenhoefsedijk – Kattenbrug.

In 1972 is het dan zover, na drie jaar nog dienst gedaan te hebben als voet- en fietsbrug gaat de boel plat. De laatste bewoners van het brugwachtershuis en tevens de laatste brugwachter Jan Pouw en zijn vrouw verhuizen naar de Horn en Kuijerpolder.
De brug is dan echt verdwenen en niet, zoals sommige mensen denken, verplaatst naar Kortenhoef.

Daar zou *onze brug* de Kattenbrug aan de Kortenhoefsedijk en de Graafjesbrug aan het Moleneind vervangen hebben.
In 1972 nam de gemeente Kortenhoef de dubbele ophaalbrug van Nigtevecht over, voor vervanging van de beide houten bruggen.
Op de foto is heel goed te zien dat dit type brug een heel andere is dan de brug van Nederhorst den Berg.

UIT DE OUDE KRANT

Theo van der Zee

Artikel in de Rotterdamsche Courant van 18 december 1810.

A°. 1810. N°. 151

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Dingsdag den 18 December.

AMSTERDAM den 16 December.

Door zyne Doorluchtige Hoogheid den Prins Aarts-Thesaurier des Ryks, Hertog van Plaisance, Algemeen Stedehouder van Zyne Majesteit den Keizer en Koning, zyn, by onderscheiden Besluiten van den 12den dezer Maand, gedaan de navolgende provisioneele benoemingen, als:

Van den Heer *G. Bakker*, Medicinæ-Doctor, Lector in de Ontleed- Heel- en Vroedkunde, mitsgaders in de vergelykende Ontleedkunde by *Teylers* Genootschap, te Haarlem, tot Professor aan de Universiteit te Groningen, en zulks in plaats van den Heer *Mulder*, overleden.

Van den Heer *Jan Schottelink*, tot Secretaris van Nederhorst den Berg, cum annexis, en zulks in plaatse van *Jacob Schottelink*, op deszelfs te dien einde gedaan verzoek, als zoodanig, honorabel ontslagen.

Van den Heer *Frederik de Wit*, te Augustinusga, tot Lid der Commissie van Landbouw, in het Departement Friesland, en zulks in plaatse van den Heer *S. S. Tjsma*, als zoodanig bedankt hebbende.

Archief: Koninklijke Bibliotheek.

Toelichting van de red.:
Jan Schottelink is begin 1811 tot burgemeester van Nederhorst den Berg benoemd.
Meer over de Schottelinks is te lezen in het artikel 'De Schottelinks in Nederhorst den Berg' van Jan Baar, Werinon 33 en 34 uit 1999.

HERINNERINGEN AAN OVERMEER (3)

Jan Schapers

Politieke revolutie leidde tot landelijke bekendheid

De politieke revolutie van 1966 in de gemeente Nederhorst den Berg werd voornamelijk aangestuurd door een groep inwoners van Overmeer. Al vele jaren was er tijdens de landelijke verkiezingen een groeiend aantal VVD-stemmers. Dat leidde lange tijd niet tot een eigen afdeling, waardoor er niet aan de gemeenteraadsverkiezingen kon worden deelgenomen.
Gelukkig was er in 1965 eindelijk een initiatief, dat leidde tot een oprichtingsvergadering in het café Bornhijm, thans chinees restaurant, in het centrum.

De herberg omstreeks 1930.

Samen met mijn vader werd ik lid en voordat ik het mij realiseerde zat ik in het bestuur en werd afgevaardigd naar de regionale bijeenkomsten in Hilversum. Ik heb toen het genoegen gehad om in het Gooi nauw samen te werken met het jonge, aankomende VVD-talent Hans Wiegel, die later een belangrijke bijdrage zou leveren aan onze eerste verkiezingscampagne. Op enkele uitzonderingen na namen de meeste mensen een afwachtende houding aan, zowel in het centrum van het dorp als aan de Dammerweg. Alleen de heer Jan Snel Jr. van Wasserij Nederhorst was moedig genoeg om zich openlijk aan te sluiten. Dokter Lennart (Beer) Gerla, vele jaren

huisarts te Hilversum maar al geruime tijd woonachtig in Overmeer, werd de eerste lijsttrekker met Jan Snel Jr. als tweede man. De politiek was hem met de paplepel ingegoten, daar zijn vader Jan Snel Sr. jaren de Anti Revolutionaire Partij in de raad vertegenwoordigde. Derde op de lijst werd drs. Frans Hoogendoorn, die al een jaar of wat in Overmeer woonde. Hij was wetenschappelijk medewerker aan de universiteit van Amsterdam en actief in vele katholieke verenigingen. Ook alle overige kandidaten op de kieslijst waren woonachtig in Overmeer. Wat volgde was een opwindende verkiezingsstrijd van de nieuweling VVD tegen de gevestigde orde van KVP, AR, CHU en PvdA. En het ging er vaak heet aan toe in woord en daad. Ook de openbare bijeenkomsten in het Jeugdgebouw en De Meerhoek (thans De Herberg) waren een ongekend succes. Op 1 juni 1966, de verkiezingsdag, werd de revolutie voltooid. Middels een speciale ansichtkaart met als logo 'Kies de Man' werden alle inwoners er vroeg in de ochtend nogmaals aan herinnerd om vooral VVD te stemmen. Het resultaat was tot ieders verbazing verbluffend en leidde ook landelijk tot veel publiciteit. De VVD werd in één klap de grootste partij in de gemeenteraad.

Overmeer was een bijzondere culturele gemeenschap

Nadat de Horstermeerpolder was drooggelegd, veranderde er in eerste instantie niet zoveel in Overmeer. Belangrijk was natuurlijk wel, dat er nu met enige regelmaat busvervoer kwam van Hilversum naar Amsterdam en vice versa. Voor scholen, kerken en culturele activiteiten was men volledig op het centrum van het dorp aangewezen. Voor de dagelijkse levensbehoeften waren er wel de nodige voorzieningen. Er waren drie warme bakkers (voor elke gezindte één), die het brood thuis bezorgden en twee kruideniers. De melkman kwam vele jaren uitsluitend aan huis maar opende vlak na de oorlog ook een winkel. Generaties lang was natuurlijk de vleeshouwerij van de familie Snel alom bekend. Niet onbelangrijk waren de lokale fietsenmaker/annex loodgieter Van den Brink, diens beruchte zoon Rijk en schoenmaker De Jong. Het belangrijkst was olieman De Jong, want iedereen gebruikte petroleum voor verlichtings- en verwarmingsdoeleinden, om maar niet te spreken over de overal in gebruik zijnde koffiepruttelpotten.

Het was jarenlang een hechte gemeenschap, die door het deftige centrum redelijk met rust werd gelaten. Burgemeester baron Van Harinxma thoe Sloten reed wel iedere dag vanuit Ankeveen door Overmeer naar zijn gemeentehuis maar stopte alleen in uiterste noodzaak. Koninginnedag,

jaren lang op 31 augustus, vond altijd in het centrum plaats. Maar gedurende vele jaren werden er ook ééns per jaar zomerspelen met een eigen kermis in Overmeer georganiseerd.

Het feestcomité van de Overmeerse kermis op weg naar het feestterrein.

Vooral de volksspelen, met name die voor de grote mannen, zoals boegsprietlopen over water en geblinddoekt kussenslaan op een balk, waren altijd spectaculair. Dat er veelal eerst de nodige alcohol had gevloeid, verhoogde natuurlijk de pret.
Serieuze zaken bespraken de Overmeerders in het café , thans De Herberg. Veelal gebeurde dat o.l.v. Henk Dolman, de enige politicus en jarenlang onderkoning van Overmeer, die ook jarenlang in de gemeenteraad zat.

Maar traditioneel kwamen de mannen dagelijks bijeen op wat in de volksmond 'De Beurs' werd genoemd, een punt van samenkomst onder het grote ANWB-bord op de driesprong vóór De Herberg. Ze bespraken daar van alles. Bijzondere aandacht kregen voorbijkomende dames, die bovendien allerlei opmerkingen en goede adviezen meekregen. Sommige mannen werden dan ook vaak schertsend vrouwentroosters genoemd.

Bij het ANWB-bord ontstond 'De Beurs'.

Trouwens, het gebruik van bijnamen was überhaupt erg ingeburgerd. Dit werd natuurlijk vooral veroorzaakt door het feit, dat bepaalde familienamen als Van Huisstede, Vossepoel, Veenendaal, De Jong, Snel e.v.a. sterk vertegenwoordigd waren. Iedereen wist, wie Wil van Koen, moeder Heintje of Jans van Piet waren. En als er 's nachts op straat 'Mijn wiegie was 'n stijfselkissie' werd gezongen, kon dat natuurlijk alleen maar Snorrevossie zijn die na een avondje stappen probeerde zijn Marie en 10 koters te bereiken. Ook was er een klein veehoudertje die vaak, trots staande op zijn door een pony getrokken tweewieler met mest, voorbij 'De Beurs' reed. Lange tijd werd hij Donderkoppie genoemd. Maar dat veranderde, toen sommige mannen de grote spektakelfilms uit het oude Rome in Hilversum hadden gezien. Heel snel doopten ze Donderkoppie om tot Ben Hur. De

plaatselijke schoenmaker, Ko de Jong, zei dat hij vaak problemen had met het slijpen van zijn messen en daarom maar moeilijk zijn leer kon snijden.

De vleesleveranciers.

Iemand was hem toen maar Ko Bot gaan noemen. De andere De Jong (de olieman) was een klein, oud driftkikkertje die iedereen die het niet met hem eens was, wel eens een muilpeer zou willen geven (maar het natuurlijk nooit deed). Hij had er heel geen moeite mee, dat hij als Kees Peer door het leven ging. Anders was het met de schoenmaker. Ik herinner mij, dat onze nieuwe hulp in de huishouding huilend terugkwam na het wegbrengen van kapotte schoenen. Zij had de schoenen heel beleefd aangeboden aan Mijnheer Bot, die toen verschrikkelijk boos was geworden. Ze begreep er niets van. Mijn vader had toch gezegd, dat ze de schoenen bij Ko Bot moest afgeven!

Overmeer verandert en blijft groeien

Het oude café Vriens uit 1936 van mijn ouders is thans de moderne eetgelegenheid De Herberg, en het daarnaast staande garagebedrijf is een

afhaalcentrum van heerlijk voedsel. De horecatraditie in het complex blijft dus gehandhaafd.
Er zijn ná de oorlog honderden nieuwe woningen gebouwd voor de eigen bevolking maar ook voor veel mensen van buitenaf. Natuurlijk moesten veel oude karakteristieke woningen, winkels en gebouwen plaatsmaken voor nieuwbouw of van bestemming veranderen. Op de plaats van het snoepwinkeltje tegenover het oude café kwam eerst een busstation en later een parkeerplaats. Ook de z.g. tocht tegenover het garagebedrijf is al jaren geleden gedempt en thans in gebruik voor parkeren en woningbouw. De in een ander jasje gestoken en sterk uitgebreide voormalige melkfabriek, die jarenlang gezichtsbepalend was en als producent van matrassen werk bood aan vele mensen, paste niet langer in de bestemmingsplannen. De Rivièra schuimrubberfabriek was niet weg te denken uit Overmeer, maar moest desondanks uitwijken naar Huizen.

Een verlaten Rivièra.

Er wordt thans gewerkt aan een nieuwe, moderne sportaccommodatie voor de V.V. Nederhorst en in een later stadium voor de tennisvereniging. Mede als gevolg van al die veranderingen is Overmeer niet langer een aanhangsel maar een belangrijk en integraal onderdeel van Nederhorst den Berg c.q. Wijdemeren geworden.

MET ONS GAAT ALLES GOED

Ruud Verkaik

Veel kaarten werden er verstuurd naar militairen en andersom, de militairen stuurden ook berichten naar huis. Soms is het alleen maar een groet, maar het kan ook over verschillende dingen gaan zoals een weekend niet thuis komen omdat je als straf moest wacht lopen.
Het is het jaar 1917 de eerste wereldoorlog. Mevrouw D. de Geus– Lof geboren 1891 in Broek in Waterland, schrijft haar man W. J. de Geus geboren 1890 te Nederhorst den Berg, een kaart.

De adressering is als volgt:
Aan den korperaal W.J. de Geus 1 Reg. Veld Art.
2 Afdeling 3 Batterij A
4 Divisie, Leger ter Velde

Waar korporaal de Geus in het veld is, geen idéé, maar de kaart is wel aangekomen.
Militaire post is vrij gesteld van het frankeren van poststukken, dikwijls schrijft men op de plek van de zegel *'Militair'*.

Maar goed, ze schrijft dat ze zojuist de briefkaart heeft ontvangen, en ze zal dan ook dadelijk terug schrijven, want hij zal wel naar een bericht verlangen. Hoe lang hij van huis is, is niet bekend maar waarschijnlijk wel voor een langere periode. Het wordt al beterder met haar, het slikken doet haar nog wel zeer, maar niet zo erg meer. Ze heeft ook al een half mud antraciet in huis en dat helpt wel weer!
De kaart is gestempeld op 24 maart en het einde van de winter is in zicht, vandaar waarschijnlijk dat half mud, de kolen zijn dan een stuk duurder, en het kolenhok moet leeg.
Ze heeft een flinke verkoudheid opgelopen en met de kolen kan ze het weer lekker warm stoken om zo van de kou af te geraken. Verder helpt ze hem er aan herinneren dat hij nog een paar 'potte plankjes' moet maken. Plankjes om bloempotten op te zetten! Haar man is van beroep timmerman samen met zijn broer hebben ze een aannemersbedrijf, de Gebr. De Geus.
Verder is er geen nieuws uit de Horstermeerpolder C190, nu Middenweg 91, want daar woonden ze. Ze besluit met de mededeling dat ze hem nog wel een keer schrijft en vraagt hem dat ook te doen. Hij krijgt de hartelijke groeten van zijn liefhebbende Dirkje.

Een andere kaart gaat naar:
Dpl. Sold. A.W. Roukens
Legernr. 290902-193
Depot Pioniers 1st. Camp 1B
Kamer 61 Kon Willem 1 kazerne Den Bosch

Deze Arie krijgt eindelijk eens een kaartje terug van zijn tante en hij wordt ook nog bedankt voor het versturen van zijn kaart. Waarschijnlijk zit hij net in dienst, want de vraag is hoe het met hem gaat, volgens zijn vader en moeder valt het nogal mee. Zij hadden namelijk een brief van hem ontvangen. Het is natuurlijk niet niks als je voor je nummer in dienst moet, en dan ook nog helemaal naar Den Bosch, voor toen, vanuit Nederhorst den Berg, een hele onderneming als naar het andere eind van het land. (Hoewel het vandaag de dag ook niet mee valt om er te komen of het nu met het openbaar vervoer is of met de auto.) Daar komt nog bij dat je de eerste vier of zes weken niet de poort uit mocht, dus ook niet naar huis. Desondanks valt het allemaal wel mee. Hier gaat ook alles goed, en dat hier is in Overmeer, want tante Clasien en oom Henk wonen in het Polderhuis aan de Middenweg. Arie krijgt het verzoek om ze thuis ook te groeten, en hij moet

zich maar goed houden, het is tenslotte maar voor vier en twintig maanden. Hij krijgt nog de groeten van oom en tante en neef en nichten.

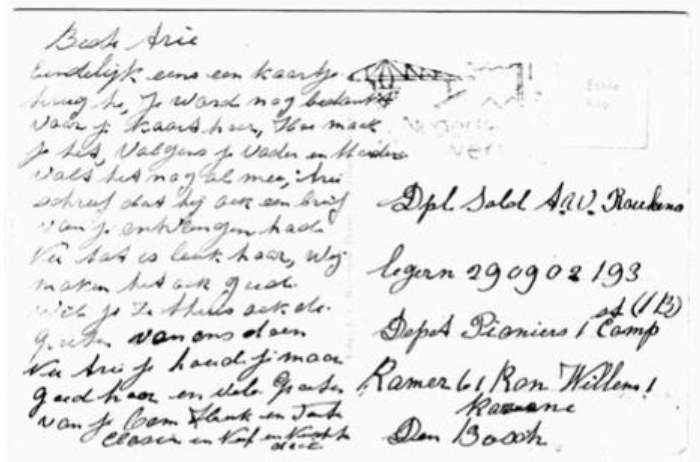
Beste Arie
Eindelijk eens een kaartje
krijg he, Je word nog bedankt
voor je kaart hoor, Hoe maak
je het, Volgens je Vader en Moeder
valt het nog al mee, Arie
schreef dat hij ook een brief
van je ontvangen had
Nu tot is leuk hoor, Wij
maken het ook goed
Wil je te thuis ook de
groeten van ons doen
Nu Arie je houd je maar
goed hoor en vele groeten
van je Oom Frank en Tante
Clasie en Neef en Nichten
dit

Dpl. Sold A.W. Roukens
legern 29090 2193
Depot Pioniers 1 Camp st (1B)
Kamer 61 Ron Willems 1
Kazerne
Den Bosch

NAGEKOMEN MEDEDELING VAN TVE

Verhalenbundel: De dood van een erfgooier -100 plaatsen van herinnering tussen Vecht en Eem.

Half oktober verschijnt de bundel De dood van een erfgooier - 100 plaatsen van herinnering tussen Vecht en Eem.

Ze zijn geschreven door lokale historici die lid zijn van een van de historische kringen, zoals Els van Damme uit Nederhorst den Berg, Juliette Jonker uit de oude gemeente Loenen, Aukje Zondergeld-Hamer uit Weesp, Guus Kroon uit Muiden, John Mol uit Loosdrecht, J. Veerman uit Ankeveen, Hans Kruiswijk uit Soest, Frits Booy uit Baarn, Ed van Mensch en Flos Wisse Smit uit Hilversum, Bart van Geenen uit Huizen, Bep De Boer uit Laren, Jan Verwaal uit Blaricum, Frans de Gooijer uit Naarden, Mariet Piebes uit Bussum, Jaap Groeneveld uit Eemnes en vele anderen.

De winkelprijs bedraagt € 17,50, maar donateurs van TVE krijgen natuurlijk korting.

Bestellingen ad € 15 per exemplaar kunnen worden opgegeven bij de penningmeester Iny Hoogendijk-Vranken, Rostocklaan 7, 1404 AD Bussum;
e-mail: penningmeester@tussenvechteneem.nl

STILHORN, VERDWENEN BUITEN OP EEN VOORUITSTEKENDE LANDTONG WAAR DE STILTE VERDWENEN IS.[1]

Gerard Baar

In deze bijdrage borduur ik voort op de beschrijving van de buitenplaats 'Stilhorn' door Els N.G. van Damme in onze jubileumuitgave (oktober 1998, nr 31). Zij geeft in het kort de periode weer tussen de aankoop van het buiten door Franciscus Wilhelmus Welle in 1844 en het einde van het beheer van de restanten van de buitenplaats door die familie in 1965.

Laatste jaar Stilhorn (1966).

Als Joachim Welle (1714-1774) in het midden van de 18e eeuw niet de moed had gehad om definitief uit zijn geboortestreek te vertrekken, zou u nooit mijn stukjes in de Werinon kunnen lezen.
Hij werd geboren te Riesel, een dorp dat toen onder het zelfstandige Bisdom Paderborn viel. Het plaatsje ligt achter het zuidelijke Teutoburgerwoud aan het riviertje de Nethe in Westfalen. Het is mogelijk dat hij

niets kon erven na het overlijden van zijn vader, omdat zijn oudste broer volgens de geldende wetgeving als enige het erfrecht bezat. Een andere optie is dat in sommige Duitse gebieden alle zonen een stuk van het land kregen na vaders dood, waardoor de spoeling behoorlijk dun kon worden. In het eerste geval nam het aantal landlozen alleen maar toe en in het tweede geval bleef er te weinig over om een redelijk bestaan op te bouwen als een gezin veel kinderen telde. Voor hetzelfde geld behoorde hij tot de Heuerlingen (horigen) die nooit land konden bezitten. Voordat Joachim Welle zich definitief in Amsterdam vestigde, kan hij een Hollandgänger[2] zijn geweest.

Net voor zijn geboorte ondertekenden in 1713 alle partijen de Vrede van Utrecht, die een definitief einde maakte aan een tijdperk van verwoestende godsdienstoorlogen en de strijd om de macht binnen Europa. De ongeveer 200 jaar over en weer oplaaiende strijd had diepe sporen nagelaten onder de bevolking van de betrokken gebieden. Het vredesverdrag gaf de mensen nieuwe energie om zich op de toekomst te richten. Rond 1750 bleek echter dat er te weinig van de geleden schade hersteld was om het groeiend aantal bewoners werk te verschaffen. Westfalen spande daarin de kroon, zodat het aannemelijk is dat Joachim Welle op latere leeftijd wegtrok, of na jarenlang seizoenswerk uiteindelijk in Holland gebleven is. Want hij trouwde in 1754 op veertigjarige leeftijd in Amsterdam met Joanna van Brieland (1715-?) uit Kalkar, dat in die tijd tot het Hertogdom Gelre behoorde. Ongeveer 30% van de in Amsterdam gesloten huwelijken vonden plaats tussen mannen en vrouwen waarvan ten minste één van de twee van buitenlandse afkomst was, of allebei. Joanna is mogelijk naar Amsterdam afgereisd om ergens te gaan dienen. Joachim had zo goed als zeker ervaring in de land- en tuinbouw, maar kan van alles aangepakt hebben om aan de kost te komen. Hij stierf op zestigjarige leeftijd en liet zeven minderjarige kinderen achter. Zijn in 1765 in de Mozes en Aäronkerk gedoopte zoon Joannes Welle zette de familielijn buiten Amsterdam voort. Hij trouwde in 1804 te Vreeland met Catharina Huysman, de dochter van de boer waar hij werkte. Joannes stierf in 1842 en werd begraven op het kerkhof van Slootdijk (de huidige buurtschap Kerklaan), dat naast de streekkerk St. Ludgerus lag. Katholieke inwoners van Vreeland werden er gedoopt en vonden daar hun laatste rustplaats.
Zijn zoon Franciscus Wilhelmus Welle (1810-1892), in Vreeland geboren, huurde vanaf 1843 de voormalige buitenplaats 'Stilhorn' van Gerardus

Blancke, terwijl daar iemand anders woonde. Na Blanckes dood in 1844 kocht hij het perceel op een veiling in Amsterdam.

Op de achterplaats van café Bornhijm (nu Golden Crown) 1908,
25-jarig huwelijk van Willem Welle en Catharina Eefslaa (met kap). Rechts naast haar Anna Baar- Stijvers (dochter van Rijk Stijvers) met haar echtgenoot Barend Baar (gehuwd in datzelfde jaar). Helemaal rechts de moeder van Anna, Clara (Catharina) Stijvers- Welle. Rijk Stijvers was in 1907 gestorven.

De veilingmeester noemde het een huismanswoning met schuren, moesgronden en boomgaarden, gelegen op het Eiland in de Hornpolder. Een buitendijks houtbosje aan de Oude Vecht completeerde het geheel. De overdrachtskosten bedroegen 10%. van de koopsom. De heer Reael maakte de koop mogelijk door hem een lening van duizend gulden te verstrekken met een looptijd van 10 jaar. De rest van het bedrag had Frans, die in de koopakte te boek staat als arbeider, waarschijnlijk zelf bij elkaar gespaard. Hij woonde voor zijn huwelijk in de Hoekerpolder, vlakbij de Nes of Realeneiland, mogelijk werkte hij bij Reael. Frans ging niet meteen op Stilhorn tuinen, hij betrok volgens de samenstelster van de stamboom zijn voor *f* 2275,-- verworven bezit pas in 1852. Hij verhuurde zijn nieuwe bezit het eerste jaar voor *f* 50,-- per jaar en ging verder door het leven als

koopman. In 1846 trouwt hij Anna Maria Steijnen (1820-1902) uit Vreeland. Ze betrokken een huis in de Stolp (de huidige Vaartweg). Er zit een hiaat in de overlevering, maar het laatste contract uit 1849 vermeldt de verhuur van zijn bezit tot 1852 aan Cornelis van Hoorn voor 160 gulden per jaar. Hierbij geldt de restrictie dat de huur van de moestuinen en boomgaarden verloopt op 1 januari en die van het woonhuis op 1 mei van datzelfde jaar. De achterliggende gedachte was dat Welle dan in het voorjaar zijn eigen teelt kon beginnen. Het echtpaar Welle-Steijnen kreeg 9 kinderen, waarvan er drie vlak na de geboorte stierven. De vierde zoon, Wilhelmus Albertus (1852-1940) zorgde voor de continuïteit van het tuindersbedrijf en noemde zich warmoezenier. Hij kreeg kennis aan Catharina Eefslaa, een kapdragende boerendochter uit Nieuwer Amstel (Amstelveen). Ze trouwden in 1883. Misschien bracht hij in de ogen van zijn schoonvader te weinig bunders mee, maar die wogen bij goed ondernemerschap wel op tegen een paar bunder grasland. De ligging van de voormalige buitenplaats stond in die tijd borg voor snelle bereikbaarheid.

Clara Stijvers- Welle op weg naar de kerk (rond 1930).

De gekweekte groenten konden desnoods dagelijks bij de hoek van de Reevaart met de beurtschipper meegegeven worden naar Amsterdam.
Willem was op kerkelijk gebied actief, onder meer 40 jaar als lid en voorzitter van het R.K. armbestuur. Hij kreeg daarvoor het gouden kruis Pro Ecclesia et Pontifice.
Zijn vrouw Catharina was lid van de Derde Orde van St. Franciscus.

Zonder dat hij van tevoren wist hoe het allemaal zou lopen, heeft hij lang invloed uitgeoefend op de levensloop van de nakomelingen van zijn een jaar jongere zuster Catharina Maria Welle (1854-1938), mijn overgrootmoeder van vaderszijde. Toen Willem stierf in juli 1940 woonde hij in een

huis aan de Overmeerseweg nr. 8 dat hij in ruil voor een klein pensioentje aan de kerk had geschonken. Zijn zoon Frans (1888-1972) had Stilhorn overgenomen en kweekte er naast groente ook bloemen, geholpen door zijn vele zonen. Willems' zuster, Catharina Maria Welle naaister van beroep, trouwde in 1877 met broodbakker Regardus Stijvers (1847-1907). Hij stamde af van een uit België afkomstige bakkersfamilie. Zijn verst achterhaalde voorvader, Johannes Steijvers, kwam rond 1750 ter wereld op de boerderij Steijvershof in Ophoven.

Regardus (Rijk) Stijvers.

Die gemeente behoorde tot 1795 bij de Oostenrijkse Nederlanden, tegenwoordig Belgisch Limburg.
Johannes vestigde zich in Stevensweert aan de Maas omdat hij in dat vestingstadje een bakkerij kon overnemen.
Zijn daar geboren zoon Johannes (1779-?) bekwaamde zich eveneens in het bakkers vak. Deze trok noordwaarts en kwam op zoek naar een zelfstandig bestaan in Driel, bij Arnhem, terecht.

Hij huwde daar in 1809 de tien jaar jongere Drielse Geertruida Hoymans (1789-?). Johannes had toen inmiddels de leeftijd van dertig jaar bereikt en heeft de rest van zijn leven tevreden zijn van huis uit meegekregen beroep in Driel uitgeoefend. Zijn zoon, Johannes Stijvers (1812-1854), trok van daaruit weer verder naar het noorden en beëindigde voorlopig de exodus van zijn familie in Nederhorst den Berg. Hij trouwde met Sophia de Boer en vestigde zich aan de Voorstraat op de plek waar nu de geldautomaat van de ING in de muur zit. Mijn overgrootvader Regardus Stijvers (in de wandeling Rijk) is daar in 1847 geboren. Zijn vader stierf al op jonge leeftijd. Rijks' broer Jan (1840-ca.1920) zette de bakkerij voort, eerst met

zijn moeder, later met zijn vrouw. Zij bleven kinderloos, hij schonk rond 1910 zijn bakkerij met twee woningen aan het armbestuur van de RK Kerk. Rijk werkte, tot hij in 1877 ging trouwen, bij zijn broer. Hij verhuisde na zijn huwelijk met de eerdergenoemde Catharina Maria Welle naar Naarden maar keerde in 1890 met zijn gezin terug naar Nederhorst den Berg, waar hij weer in dienst trad bij zijn broer Jan. Twee van Rijks kinderen, Anna en Frans, spelen een rol in het vervolg van mijn familieverhaal.

De Steijvershof in Ophoven/Kinrooi. Jongste dochter van Barend Baar en Anna Stijvers, Jo Mulders-Baar, inmiddels 93, poseert voor het 'Stamslot'.

Noten:

1. Stilhorn stond waar nu al die hoge hagen staan op het Kleine Eiland net voor Chaletparc *Vechtoever*
2. Over het begrip Hollandgänger kunt u meer te weten komen in mijn verhaal 'Hitte' in Werinon 61 (2007).

Met dank aan mevrouw Vos- Blekemolen uit Blaricum, voor de inzage in het Stamboomboek van de familie Welle.

DE GOUDEN RING ROND DE HINDERDAM
(17e-19e eeuw)

Els N.G van Damme

DE BUITENPLAATS DAMSIGT

Inleiding

In een eerdere aflevering van Werinon maakten we kennis met de geschiedenis van de buitenplaats '*Overdam*' als onderdeel van de vroegere Gouden Ring rond de Hinderdam.[1]

Afb. 1. Kaart uit 1726.

Op de kaart van de Hinderdam uit 1726 (afb.1) kunnen we zien dat op korte afstand daarvandaan het buitenplaatsje '*Damsigt*' heeft gestaan. Daarvan zijn nu geen sporen meer waarneembaar. Het buitenplaatsje '*Damsigt*' was, zoals uit deze kaart blijkt, niet omvangrijk en het heeft ook niet lang bestaan. We komen het voor het eerst tegen onder die naam op genoemde kaart uit 1726.

In geschreven bronnen komt de naam voor in 1729, in de transportakte waarmee de heer Jan Valckenier Woutersz. '*Damsigt*' in eigendom krijgt.

[1] Els N.G. van Damme. Een Gouden Ring rond de Hinderdam (17e-19-eeuw). De buitenplaats Overdam. Werinon 82, p. 24-40, 2012.

In 1754 kwam er al weer een einde aan '*Damsigt*'. Het werd toen opgekocht en opgenomen in een grotere lusthof: '*Koningslust*', waarover later meer.

De geschiedenis van '*Damsigt*' is complex. Niet alle verwachte gegevens werden aangetroffen en ook spelen er ingewikkelde vererfingen binnen nauwe familierelaties.
De eerste gegevens over het huis dat later '*Damsigt*' zou gaan heten, dateren van 8 april 1696, toen Abraham van Uylenbroeck een huis kocht van Geertruyt Schrieck, weduwe van Diderick van der Wiele.[2] Het betrof "*zeven morgen land met huijs schuer dijck met bepooting en beplantige daarop staande*", gelegen aan de Hinderdam onder het gerecht Nigtevecht. De naam '*Damsigt*' werd toen nog niet genoemd.

?- 1696 Familie van der Wiele- Schrieck en het latere Damsigt
In de eerste transportakte van dit huis in 1696 was Geertruyt Schrieck verkoopster, maar zij woonde er zelf niet. De familie van der Wiele woonde in Utrecht in de Jerusalemsteeg. Dat was waarschijnlijk deftig wonen, want hun naaste buren behoorden tot de adellijke families Taets van Amerongen en Swedert van Braeckel.[3] Het latere '*Damsigt*' werd toen verhuurd aan ene Cornelis Rijcken.
De familie stamde uit het vermaarde Hollandse geslacht Van der Wiele, uit het Huis van Altena uit het graafschap Teisterbant (een middeleeuws graafschap gelegen tussen Vlaardingen en Tiel). Ene Adriaan van de Wiele, voorouder van Diderick, kreeg met zijn vrouw Everarda van Poelenburch vier zonen. Hij stierf echter jong (ca. 1450, 48 jaar), waarna zijn vrouw hertrouwde met de edelman Johan Stalpert. Deze bekleedde een hoge positie: rekenmeester bij de Hollandse grafelijke rekenkamer. Hij kreeg geen eigen kinderen meer met Everarda en bedong toen met toestemming van keizer Maximiliaan, dat zijn stiefkinderen al zijn goederen, zijn titels en rechten zouden erven, op voorwaarde dat zij de naam Stalpert zouden gaan dragen. Zo ontstond de familie Stalpert van der Wiele, waaruit de beroemde pater Baptiste Johannes Stalpert van der Wiele op 22 november 1579 voortkwam. Hij was priester/schrijver en schreef felle strijddichten

[2] Notaris P. Leechburgh. U086a002. HUA (Het Utrechts Archief).
[3] Openbare verkoping van het huis in de Jeruzalemsteeg. Notaris P.van Liender, 28-7-1711. U122a003. HUA.

tegen de gereformeerde leer ten tijde van de Reformatie.[4] Eén van de nazaten, Jan Stalpert van der Wiele, liet rond de tijd dat Diderick leefde, de naam Stalpert weer vallen. In een oude beschrijving van de familiegeschiedenis[5] is de precieze familierelatie niet duidelijk, maar de relatie wordt wel ondersteund door het bestaan van een oude (1650/1665) eikenhouten archiefkist, aanwezig in het Centraal Museum te Utrecht[6] (afb.2). Deze kist behoorde tot een Stichting van de familie Stalpert van der Wiele, waarin Vincent Stalpert van der Wiele executeur was. Deze Vincent trad ook als zodanig op voor Geertruyt Schrieck.[7]

Afb 2. Archiefkist Stalpert van der Wiele.

Al vóór 1662 stierf Dirck van der Wiele [8]. Zijn vrouw, geboren in 1616, is vervolgens lang weduwe geweest. In 1695 (80 jaar!), begon Geertruyt Schrieck haar zaken af te handelen. Zij kwam alleen al in Utrecht 40 maal

[4] Volks Almanak voor Nederlandsche Katholieken, dl. 2 p. 87 e.v.
[5] David van Hoogstraten et al. Het Groot Algemeen Historisch, Geografisch en Oordeelkundig Woordenboek Vol. 10, p. 154-158, 1704.
[6] Centraalmuseum.nl/ontdekken/object/?img_only
[7] Notaris J.van Wyck. U109a001. 20-2-1684. HUA.
[8] J.C. Kort. Repertorium op de lenen van de Hofstede Mijnden, 1472-1696. HUA.

bij de notaris en bijna altijd om geldzaken te regelen of om te procederen. Zij liet tussen 1695 en 1699 verschillende testamenten maken. In haar laatste testament[9] bepaalde zij tot haar erfgenamen haar twee dochters Anna Maria en Debora en haar zeven kleinkinderen van haar zoon Cornelis, gehuwd met Petronella van Heum. Deze ouders waren beiden overleden. De voogdij over deze kinderen lag bij Debora en Anna Maria (beiden weduwe) en Geertruyts kleinzoon Nicolaes van Naerden, zoon van Anna Maria.
Bij dit laatste testament verklaarde Geertruyt dat toekomstige andersluidende testamenten beschouwd moesten worden als afgedwongen! Zij had misschien wel zwarte sneeuw gezien.
Het was een welgestelde familie. Zij hadden veel bezittingen op diverse locaties. In Aalsmeer, zowel als in Amstelveen een huis, een hofstede en landerijen; in Amsterdam een huis. In Barendrecht en Heer Jansdam een herenhuis, een bouwhuis met boomgaard, zaailand en weidegronden[10], ze hadden land van de Hofstede Mijnden[8], en dus ook het latere '*Damsigt*' in Nigtevecht, dat in 1696 werd verkocht aan Abraham van Uylenbroeck.

1696-1708 Familie van Uylenbroeck op Damsigt
Abraham van Uylenbroeck woonde in Amsterdam, maar hij moet van elders gekomen zijn; zijn geboortedatum is niet in Amsterdam gevonden. Hij was gehuwd met Alida Draeck. Zij kregen tenminste 4 kinderen, waaronder een tweeling, waarvan er één jong stierf.
Abraham had een zeer verantwoordelijke baan bij het Hof van Holland, bij de afdeling Boedelrekeningen.[11] Het Hof van Holland had sedert de 15e eeuw (tot 1811) taken op het gebied van bestuur, wetgeving en de rechtspraak in Holland, Zeeland en West-Friesland. Als curator had Abraham van Uylenbroeck daar de taak testamenten af te handelen en bijvoorbeeld bij een dreigend faillissement na een overlijden, te bepalen welke schuldeisers de voorrang hadden bij de afrekening van de schuld. Daarvan werd zorgvuldig verslag gedaan en er vond controle plaats door zo geheten voogden. Abraham werd daar aangesteld op 5 juni 1673. Het was een zeer uitgebreid werkterrein over Holland, Zeeland en West-Friesland, wat waarschijnlijk ook bereisd moest worden; geen eenvoudige opgave in die tijd.

[9] Notaris P. van Liender. U122a002. 24-1-1699. HUA.
[10] Notaris S. van den Aelpoel , U054a006, 30-5-1695. HUA.
[11] Website: ga het na inhetnationaalarchief: Hof van Holland Boedelrekeningen.

Abraham behandelde in 1688 een zaak van Peter Nooms, Heer van Aarlanderveen, die onder meer bezittingen had in de omgeving van Weesp: een boerderij met 23 morgen land langs het Gein. Het is tot nu toe (nog) niet duidelijk welke boerderij dat geweest kan zijn. Hij behandelde ook een zaak met een boerderij met 37 morgen land aan de Hinderdam. De grootste boerderij aan de Hinderdam was de nog bestaande '*Lindenhoeve*', waarvan het landbezit in een nalatenschap in 1686 30 morgen bedroeg. De overledene, Mr. Willem Sautijn, was van voorname afkomst, handelaar op de Levant, Italië, Frankrijk en Moscovië. Het is dus waarschijnlijk dat Abraham van Uylenbroeck bij de afhandeling betrokken is geweest.[12] Hij kreeg ook op tafel de uitvoering van het testament van Cornelis Tromp en zijn vrouw Margaretha van Raephorst[13], die kinderloos stierven, respectievelijk in 1691 en 1690. Abraham moest de belangen van de minderjarige erfgenamen behartigen.
Het echtpaar Tromp had veel roerende en onroerende bezittingen waaronder ca. 125 schilderijen die op Trompenburg in 's-Graveland hingen. De afwikkeling van de nalatenschap was ingewikkeld en er is nog jaren strijd over gevoerd, zodat de buitenplaats pas 14 jaar later, op 15 november 1704 verkocht kon worden.
Abraham van Uylenbroeck was dus zeker heel goed bekend in deze buurt, dat kan de aankoop en de ontwikkeling van '*Damsigt*' goed verklaren. Hij stierf tussen 1703 en 1708. De datum van zijn begrafenis is in Amsterdam niet gevonden, maar in 1703 was hij in Amsterdam samen met zijn vrouw nog getuige bij de doop van een kind in de Westerkerk en in 1708 verkocht zijn weduwe, '*Juffr. Alida Draeck*', als zijn boedelhoudster, haar bezit aan haar tuinman Servaes Faesz..[14] Dat kan erop wijzen dat Alida Draeck druk doende was met de aanleg en/of onderhoud van de aanwezige Franse (geometrische) tuin die afbeelding 1 doet vermoeden. En het doet ook vermoeden dat zij er zelf geregeld verbleef. Het is aannemelijk en waarschijnlijk dat de familie Van Uylenbroeck de basis voor '*Damsigt*' heeft gelegd, hoewel we niet zeker weten of zij het ook de naam '*Damsigt*' hebben gegeven.

---

[12] Els N.G. van Damme. De "*Lindenhoeve*" aan de Hinderdam. In: Historische boerderijen in Nederhorst den Berg. Werinon 51, p.36/47, 2003
[13] Website: Bezitontwikkeling Tromp.
[14] Dorpsgerecht Nigtevecht. R49-1577. (2-11-1708). RHCVV, Breukelen.

Alida Draeck woonde na Abrahams dood in Vianen bij haar zoon Coenraad, die het werk van zijn vader voortzette. Alida Draeck werd in Delft begraven op 23-9-1718.

1708-1729 Familie Servaes en Damsigt

Opvallend is dat de familie Faesz. (Servaes) frequent optrad in de geschiedenis van de buitenplaats. Dat optreden begon in 1708, toen *Juffr. Alida Draeck,* weduwe van Abraham van Uylenbroeck, haar huis met land verkocht aan haar '*tuinman*': Servaes Faesz..[15]

Er is bijzonder weinig bekend over Servaes Faesz. en dat hij nu eigenaar werd blijkt niet uit deze transportakte in 1708, maar pas in 1737, als zoon Hendrik Servaes met zijn moeder opnieuw optreedt bij de verkoop van de bezittingen. Dan wordt gemeld dat de koop bestaat uit "*Huijs, Erve en Grond met al het verder getimmerte... staand en gelegen in onze jurisdictie van Nigtevecht.... belend ten zuyden de Vecht en te Westen gemelden Heer Gerard de With... als hetzelve aan den voornoemde Servaes Faesz in den Jare 1708 is* ***verkogt en getransporteert*** *bij juffr. Alida Draeck...* ".[16] De familie Faesz heeft dus 20 jaar lang '*Damsigt*' in bezit gehad en verzorgd.

Wij hebben misschien in Servaes Faesz met een tuinendeskundige te doen. Zijn achtergronden blijven echter onbekend. Zijn zoon Hendrik Servaes trouwde in 1744 in Amsterdam met Maria Alijda Nieupoort, zij stierf daar in 1769. Waar Hendrik is gestorven is niet gevonden.

1729-1733 Jan Valckenier, wel of niet eigenaar?

De volgende transactie vond plaats in 1729. Maar uit de akte van overdracht uit 1729 aan Jan Valckenier Woutersz. blijkt Hendrik Servaes niet als eigenaar, maar als *gemachtigde* op te treden namens een tweetal opdrachtgevers: advocaat Mr. Joan Backer en Willem Both.[17] Zij traden tevens op als voogden van de minderjarige kinderen van ene Adriaan Scharff. Willem Both was vaak gemachtigde bij dit soort transacties, het was zijn beroep. Joan Backer en Adriaan Scharff echter hadden belang bij deze zaak. Het lijkt er op dat Joan Backer inmiddels al eigenaar was. Zij behoorden in elk geval beiden tot de erfgenamen. Dat zat als volgt in elkaar.

---

[15] Dorpsgerecht Nigtevecht, R 49:1577, nr 74 (2-11-1708). RHCVV, Breukelen..
[16] Dorpsgerecht Nigtevecht R 49-1583 (20-10-1737). RHCVV, Breukelen.
[17] Dorpsgerecht Nigtevecht R49-1578 (15-11-1729). RHCVV, Breukelen.

Joannes Backer moet gestorven zijn zeer kort nadat deze transactie gesloten was, want zijn vrouw Maria de With, ging binnen een jaar daarna (in 1730) een huwelijk aan met ds. Van Hermkhuijsen.[18] Joan Backer had met Maria twee dochters: Maria en Geertruy. Maria Backer was getrouwd met een broer van Maria de With (dus met haar oom), Gerard de With.
De tweede dochter, Geertruy Backer, was de schoonmoeder van Adriaan Scharff sr. (zie bijlage familiegegevens). Zij allen waren dus betrokken bij de overdracht van het huis aan Valckenier. Een onopgeloste vraag is waarom Jan Valckenier '*Damsigt*' zo kort in zijn bezit gehad heeft, want al vóór 1733 blijkt Maria de With eigenares te zijn. Wellicht als erfgenaam van haar overleden man. Zij laat dan namelijk in een codicil de hofstede aan haar broer Gerard na, zoals hierna zal blijken. Een transactie tussen Valckenier en Joannes Backer is helaas niet aangetroffen. Mogelijk was Valckenier ook overleden, maar ook daarover zijn geen gegevens gevonden.
Jan Valckenier Woutersz. is maar summier beschreven in een in 1763, overigens prachtig en minutieus samengestelde, handgeschreven '*Genealogie van het geslagte van Valckenier*'.[19] Het geslacht Valckenier wordt daarin gekarakteriseerd als: *"een Aanzienlijk Nederlands geslacht uitmuntende in Oudheid, en in Vermaagschappinge* (verwantschap) *aan Verscheide grote huizen zo binnen deze Provintien als in Vreemde Landen..."*(afb.3). Jan Valckenier wordt daarin genoemd als zoon van Wouter Valckenier, geboren in Amsterdam en Maria Jacoba Valckenier. Over Jan wordt in de geslachtsbeschrijving verder niets vermeld over een eventuele vrouw, over zijn woonplaats en over zijn geboorte- en sterftedata. Vele familieleden bekleedden aanzienlijke functies in het binnenland (vooral in Amsterdam, waar een vader en zoon Gillis Valckenier en een Cornelis Valckenier burgemeester zijn geweest) en in het buitenland (vooral Indië, waar Jan's grootvader werd geboren). Zijn oom Jacob Valckenier (zoon van genoemde Cornelis, enige tijd schepen van Amsterdam) bewoonde in dezelfde tijd '*Valck en Heining*' in Baambrugge.[20] Rond Jan Valckenier blijven dus veel vragen open en in latere documenten is zijn naam niet meer

[18] J.P. de Bie & J Loosjes. Biografisch woordenboek van protestantsche godgeleerden. 's Gravenhage 1919-1949.
[19] Genealogie van het geslacht Valckenier. inv. 30491 nr. 334. Stadsarchief Amsterdam (SAAA).
[20] E. Munnig Schmidt & A.J.A.M. Lisman, Plaatsen aan de Vecht en Angstel. Alphen aan de Rijn 1993.

aangetroffen. Het is derhalve niet duidelijk welke rol hij in die korte tijd precies heeft gespeeld rond '*Damsigt*'.

Afb. 3. Valkenier, kopie.

Copie

Van de Genealogie van het Geslagt van Valkenier zo als het Gedrukt is in het Adelijk en Aanzienlijk Wapenboek van de Drie Provintien, waar by gevoegt is een groot aantal Genealogien van Voorname Adelijke en aanzienlijke Familien door A. Feronces Leeuwarden 1763. in Folio. 2de Stuk. Met veele Gegraveerde Leeuwen verrijkt.

Het Wapen van het Geslagt van Valkenier is een goud Veld met een Blaauwe Balck waar op een witbuikigte Adler van een Leeuw in twee reeks haken waarvan maakt de Balck heeft het een Helm-Adel een witbuikigte Adlerende Balck met een Kroontje op met zyn Kop na de linker hand uitstrekt.

1733-1747 Maria en Gerard de With en Damsigt

Maria de With, weduwe van Joannes Backer, liet op 14-10-1733 in een codicil vastleggen, dat haar Hofstede '*Damsigt met sijne landen*' gelegateerd moest worden aan haar broer Gerard de With.[21] In 1734 stierf zij en op 10 april 1734 ontving Gerard de With een legaat van zijn zuster, 7 diverse obligaties en zond hij haar een bewijs van ontvangst van '*Damsigt*'.[22]
Verder legateerde zij aan haar nicht Geertruida Elisabeth Scharff, huisvrouw van Daniël Planck, "*haar Ring met vier groote Steenen tot een Gedachtenisse*".

Maria trouwde na de dood van Joannes Backer met dominee Johan Sybing van Hermkhuysen, stammend uit een domineesfamilie; zijn vader en diens broer waren ook predikant. Hij promoveerde in 1720 aan de Universiteit Leiden onder verantwoording van de rector Taco Haio van den Honert, ons bekend als toenmalig NH predikant in Nigtevecht. Ook voor Maria dus ongetwijfeld een goede bekende. Ds.Van Hermkhuysen begon als predikant in 1716 in Rolde en ging in 1724 naar Utrecht, waar hij op 28 januari 1740 "*aan eene langdurige uitterende ziekte*" overleed.[18]

[21] Notaris M.de Leeuw. Codicil. U183a004 (14-10-1733) HUA.
[22] Notaris M. de Leeuw. Overdracht van 7 obligaties er voldoening legaat van zuster Maria de With. U183a005 (10-4-1734).HUA.

Maria's broer Gerard de With staat te boek als koopman te Amsterdam. Daar trouwde hij op 6-4-1713 met Maria Backer. Zij was, zoals eerder genoteerd, een dochter van Joannes Backer en Maria de With. De families Backer, de With en Scharff waren dus nauw aan elkaar verwant. Uit het verwantschapsschema blijkt wie de erfgenamen van Maria en Gerard de With waren.

Verwantschapsschema:

Joannes Backer † 1730 x Maria de With † 1734
I I
Maria Backer † 1719 x
Gerard de With † ca. 1735 Geertruy Backer x Isbrant Roch[23]
I
Maria Roch x Adriaan Scharff sr.
I I
Maria de With (1714) Geertruida Elisabeth Scharff
Adriaan Scharff jr.

Sedert 1734 was '*Damsigt*' dus officieel in het bezit van Maria's broer Gerard. Zijn sterfdatum is niet gevonden, maar waarschijnlijk is Gerard tussen 1734 en 1747 plotseling overleden, want op 12 oktober 1747 gebeurt er iets opmerkelijks. Adriaan Scharff jr.komt als 'geïnstitueerd erfgenaam' van Gerard de With voor het gerecht om zich te beklagen over het feit dat '*Damsigt*' in een publieke veiling in Amsterdam op 10 juli 1747 geveild en verkocht is met "*Heere Huijsinge, stallinge, koetshuis en tuijnmanswoning met 4 morgen land en nog een boerenwooning, gelegen tegenover de Hofstede,... met het sniepje land achter deze wooning bij den huurder daarvan gebruykt.*" Er wordt niet vermeld wie daartoe opdracht gaf. De familie Scharff had al heel lang interesse en zelfs plannen in dit gebied. Al in de jaren 1718/1719 had Adriaan Scharff sr. verschillende huis- en landaankopen gedaan. Toen schafte hij bijvoorbeeld een stukje land aan langs de weg, dat, zo werd beschreven, zowel ten zuiden, ten noorden als ten oosten al omringd was door bezittingen van de familie Scharff.[24] Het waren stukken land die vroeger al door Alida Draeck na de dood van haar man aan diverse lieden waren verkocht.

[23] H. Kronenberg, Geslacht Scherff of Scharff. Nederlandsche Leeuw 64, p.64-78, 1947.
[24] Dorpsgerecht Nigtevecht R49-1577 (1720). RHCVV, Breukelen.

Adriaan Scharff jr. was nu klaarblijkelijk overrompeld door deze actie en/of de erfenis bleek niet geregeld te zijn. Hij verzoekt "*dat de boedel van wijlen de Heer Gerrit de With mag werden onterft, onteigent en ontvestigt en dat de Heere comp.* (= Scharff) *voor zijn privé daar wederom in mogt werden geerft en gevestigt*". Hij meldde verder dat hij deze percelen al voor zichzelf had gekocht voor f 3000.- en dat hij de verplichte 40ste penning betaald had op de 10e oktober 1747. Scharff jr. eiste de woningen en percelen land voor zich op, "*zoals in den Lande van Utrecht gebruijkelijk is*".[25] En zulks is geschied. Toen hij het huis betrad, was de boedel van Gerard de With nog in het huis aanwezig.

1747-1754 Familie Scharff op Damsigt

Adriaan Scharff jr. werd in Amsterdam geboren op 19 december 1710. Hij was het laatste kind uit een gezin van zes, waarvan er drie jong stierven.

Afb. 4 Troffel Scharff ca. 1747.

Zijn grootmoeder was dus Geertruij Backer, een dochter van de meer genoemde advocaat Joannes Backer.
De familie Scharff kwam oorspronkelijk uit Deventer, waar vader Adriaan sr. in 1675 geboren werd. Deze trok naar Amsterdam en trouwde daar in 1702 met Maria Roch, die 42 jaar oud is geworden. Adriaan sr. leefde tot 1724 en werd begraven in de Oude Kerk in Amsterdam, in de in 2008 gerestaureerde 'Huiszitten-(meesters)kapel nr. 4'. Adriaan was wijnkoper, handelend onder de naam fa. Scharff & Vosding. Vader Adriaan had de basis gelegd voor een welvarend leven, waarop zijn zoon voortbouwde. Zij hadden een bloeiende wijnhandel, waarmee zij onder meer deel uitmaakten van de Levantse handel op Constantinopel, Smyrna en Aleppo, waarheen vele

[25] Dorpsgerecht Nigtevecht R 49-1584 (12-10-1747). RHCVV, Breukelen.

zendingen wijn gingen.[26] Hij beschikte over een groot aantal pakhuizen in Amsterdam, vaak met mooie namen.

Afb 5. Herengracht 184.

Voor '*De drie halve Manen*', legde hij in 1747 de eerste steen en hij bouwde '*De Boomspijkers*', waarvan de eerste steen gelegd werd door zijn jongste zoon Wessel Scharff in 1747. De bijbehorende zilveren troffel met wapeninscriptie (afb.4) werd in 2009 nog op een veiling door Christie's verhandeld.[27] Hij kocht tussen 1740 en 1795 meer pakhuizen: '*Vierhuizen*', '*De Wachter in de Gevel*', '*Den Helder*' etc. In 1745 kocht hij een woonhuis aan de Gelderse kade: '*Waar de Blauwe Wereld uithangt*' en in 1762 '*Het Wapen van Straatsburg*' aan de Herengracht 184, hoek Raadhuisstraat.
Hij kocht het van een wijnkoper, Wolphert Webber en bracht het in de staat die ons door Caspar Philips is overgeleverd (afb. 5). Daar had de familie toen haar domicilie. Het is nu een winkel/woonhuis (afb.6).
In het stadsarchief Amsterdam is een afbeelding aanwezig uit 1806 (afb.7), waarop twee personen, één ervan (links) waarschijnlijk Scharff zelf, staan te kijken naar het gerestaureerde, door de kunstenaar Christiaan Andriessen (rechts) aldaar geschilderde behangsel.[28]

Aan de familie Scharff kleeft nog een interessante anekdote. In 1842 emigreerden Adriaan Scharff (een achterkleinzoon) met zijn vrouw Ida Catharina Gildemeester naar Amerika en zij ontmoetten daar Mary Mapes Dodge. Zij was een bekende kinderboekenschrijfster en raakte geboeid door Scharff's verhalen over Nederlandse gewoonten en gebruiken. Het oude volksverhaal over de kleuter Hans Brinker, die een overstroming

[26] Website: Bronnen tot de geschiedenis van den Levantschen handel 1590- 1826.
[27] A Dutch silver presentation trowel. Auction House Christie's, 2009.
[28] www. Beeldbank Amsterdam. (SAAA).

voorkwam door zijn vingertje in een gaatje in de dijk te stoppen, werd door haar vereeuwigd in haar boek 'The Silver Skates' (De zilveren schaatsen).

Afb. 6. Herengracht 184.

Het boek werd een topper.[29]
In haar fascinatie voor de schaatscultuur in Nederland heeft zij anderen in haar omgeving meegesleept.
Zo bijvoorbeeld de jonge Arthur Conan Doyle, de latere schepper van Sherlock Holmes, die in enthousiaste brieven naar zijn moeder nauwkeurig de schaatsen beschreef en het geluid dat zij maakten.[30]
Met zijn vrouw Maria Elisabeth Kluppel uit een oud Enkhuizer regentengeslacht kreeg Adriaan Scharff jr. zes kinderen, waarvan een zoon, weer een Adriaan, in Nederhorst den Berg zijn (tweede) vrouw Johanna Jacoba de Bas ontmoette, dochter van Lodewijk de Bas, Heer van het Horstermeer. Zij trouwden in de Oude kerk in Amsterdam. Hun enige zoon Lodewijk werd in 1813 als Garde d'honneur onder Napoleon weggevoerd uit Amsterdam en is in het buitenland gestorven.
Adriaan Scharff stierf in 1770 en werd begraven in de Nieuwe Kerk in Amsterdam.

Op 27 februari 1754 ging de Hofstede '*Damsigt*' met heerehuyzinge, stallingen, koetshuis tuinmanswoning, vier morgen land en een boerenwoning over in handen van Floris Bontekoning.[31] Daarmee was het einde van '*Damsigt*, in zicht gekomen, want het zou opgenomen worden in een grote lusthof: '*Koningslust*', zoals later zal worden verteld.

---

[29] Buitengaats Nederlands; archief nrc.nl
[30] Website: Lady of the Silver Skates. Catskill Mountain Fundation.
[31] Dorpsgerecht Nigtevecht R49-1584 (27-2-1754). RHCVV, Breukelen.

Afb. 7. Scharff en Andriessen.

Bijlage: familiegegevens, familiesrelaties zijn dikgedrukt:

Diderick (Dirck) van der Wiele, overl.ca.1662 x Geertruid Schrieck, geb. 1616, overl. ca.1701
Kinderen:
Anna Maria x Pieter van Naerden
Debora x Joriaen Boucart
Cornelis x Petronella van Heum

Abraham van Uylenbroeck, geb.ca. 1645 overl. ca.1705 x (ca.1670) Alida Draeck begr. Delft 28-9-1718
Kinderen ged. te Amsterdam:

1. Pietronel 19-8-1672 WK
2. Coenraat 25-4-1674 NK
3. Daniël 25-4-1674
4. Daniël 6-7-1678 O

Servaes Faes overl. vóór 1737 x Sijtje Wouters overl. ná 1737
Kind:
Hendrik x (13-3-1744) Maria Alijda Nieupoort overl. Amsterdam 9-7-1769

Jan Valckenier, geb.ca. 1670, zn. van Gillis Valckenier en Antonia Tullink x Emilia Heijcoop
Waarsch. geen kinderen

Maria de With, geb. ? overl. 1734, weduwe **Mr. Joannes Backer**, otr. Amsterdam 19-5-1730 ds. Johan Sybing van Hermkhuysen, geb. Oost-Zaandam 1690 overl. Utrecht 28-1-1740, zn. van Bernardus Hermkhuysen en Geertruy Sijbingh.
Maria Backer
Geertruy Backer

Gerard de With geb ca. 1685, overl tussen 1734 en 1747 x (ca. 1713) **Maria Backer**, geb. Amsterdam 16-8-1686; overl. aldaar 24-10-1719 dr.van **Joannes Backer**, geb, ? overl. 1729 en **Maria de With**, geb.? overl. 1733/34
Kind ged. Amsterdam:
Maria 17-10-1714 NK

Adriaan Scharff sr. ged. Deventer 19-12-1575, begr. Amsterdam OK 12-8-1724, wijnkoper; otr. 28-7-1702 Maria Roch ged. Amsterdam NK 22-6-1677, begr. OK 16-8 1719; dr. van Isbrant Roch en **Geertruy Backer**.

Adriaan Scharff jr. ged. Amsterdam OK 19-12-1710, overl. 14-12-1770 x Amsterdam (21-4-1738) Maria Elisabeth Kluppel geb. Enkhuizen 6-7-1717 overl. Amsterdam 19-4-1777, dr. van Wessel Kluppel en Mettina Verdonck.
Kinderen geb. te Amsterdam:

1. Maria Elisabeth 23-4-1740
2. Geertruyt Adriana 13-4-1742
3. Adriaan jr. 1-9-1744
4. Adolf 13-3-1746
5. Anna Maria 14-2-1750
6. Wessel 20-9-1754